

АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ

Бр. 01-249/5

28. I. 2022 год.
СКОПЈЕ

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ПОШТИ ЗА 2023 ГОДИНА

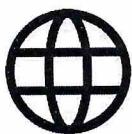
Кеј "13 Ноември", ГТЦкат2, зграда 4, влез 1 локал 2, П.фах 160, 1000 Скопје

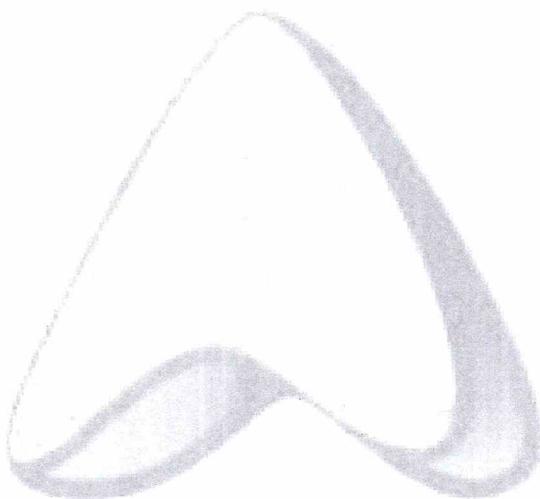
02 3 212 107

info@ap.mk

www.ap.mk

©Агенција за пошти Скопје

При користење на податоци од документите, извештаите, публикациите на Агенцијата за пошти, потребно е да се цитира извор

СОДРЖИНА

Предговор на Претседателот на Комисијата на Агенција за пошти

Извршно резиме на директорката на Агенција за пошти

Вовед	2
Наша мисија и визија	3
Наши стратешки цели за 2023 година	3
I. Регулаторни активности.....	4
1. Универзална услуга.....	7
3. Заштита на корисници и даватели на поштенски услуги.....	10
4. Зајакнување на надзорните и контролните механизми.....	11
5. Јакнење на институционалните капацитети на Агенцијата	12
6. Транспарентност и соработка	15

Предговор од Претседателот на Комисијата

Годишна Програма за работа на Агенцијата за пошти за 2023 година е алатка за реализирање на сите активности во делот на осигурување во обезбедувањето на универзалната услуга, одржлив и конкурентен пазар на поштенските услуги, заштитата на корисниците и давателите на поштенските услуги, надзорните и контролните механизми, човечките ресурси, кои треба да придонесат за воспоставувањето на транспарентен, отворен и конкурентен поштенски сектор, подготвен да одговори на новите предизвици.

Со искрена благодарност до директорката Билјана Аврамоска Ѓореска, членовите на Комисијата на Агенцијата за пошти и Стручната Служба кои дадоа несебичен придонес при изработката на оваа Годишна програма.

Претседател на Комисија

Борче Груевски

Извршно резиме на директорката

2023 година е значајна година, година кога се одбележува 15-годишниот јубилеј, од основањето на Агенцијата за пошти и оттаму подготовката на Годишната програма за работа на Агенцијата за пошти за 2023 година, беше мотивација сама по себе, имајќи ги во предвид, од една страна предизвиците со кои се соочува пазарот на поштенските услуги на домашно и меѓународно ниво настанати како резултат на се поголемиот развој на е-трговијата, а од друга страна потребата од континуитет на регулаторно тело кое на сите тие предизвици ќе може соодветно да одговори преку реализацирање на активности и регулаторни мерки.

Од регулаторен аспект во годината пред нас очекуваме да се потврдат нашите заложби за конечно усвојување на новиот Закон за поштенските услуги кој ќе значи усогласување со европското законодавство и дополнителен стимул за развој на пазарот на поштенските услуги, како и да се донесе Стратегијата за развој на поштенските услуги, која како стратешки документ ќе ги утврди правците за развој на еден модерен, ефикасен и европски ориентиран пазар на поштенските услуги.

Директорка

м-р Билјана Аврамоска Гореска

Вовед

Агенцијата за пошти (во натамошниот текст: Агенцијата) претставува независно регулаторно тело од областа на поштенските услуги кое го регулира и контролира пазарот на поштенските услуги.

Согласно член 16 став 1 алинеја 8 од Законот за поштенските услуги и член 13 став 1 точка 3 од Статутот на Агенцијата за пошти, Комисијата на Агенцијата за пошти ја усвојува Годишната Програма за работа на Агенцијата за пошти за 2023 година, на предлог на директорот.

Агенцијата за пошти има законска обврска секоја година, до основачот - Собранието на Република Северна Македонија да достави Годишна програма за работа во точно утврдени рокови во тековната за наредната календарска година.

За реализација на планираните активности потребна е Одлука за одобрување на Програмата, која Собранието на Република Северна Македонија ја донесува непосредно пред започнување на календарската година на која се однесува истата.

Годишната програма за работа на Агенцијата за пошти за 2023 година (во натамошниот текст: Годишна програма) е основен документ на Агенцијата за пошти во која се утврдуваат мерките и активностите кои ги реализира Агенцијата во насока на уредување на својата работа и иницијативите кои ги презема за развој и унапредување на пазарот на поштенските услуги.

Годишната програма, со предвидените активности во неа, се очекува да функционира како механизам за поддршка и да обезбеди низа постигнувања за развој на пазарот на поштенските услуги и примена на домашните и меѓународните прописи во областа на поштенските услуги за целосна ЕУ интеграција, како и примена на високи стандарди при регулацијата. Воедно, *Годишната програма предвидува и подолгорочни активности кои се претходно започнати и за кои е потребен подолг рок за имплементација.*

Агенцијата за пошти во 2023 година интензивно ќе презема активности за конкретно спроведување на Стратешкиот план на Агенцијата за пошти за период 2022 – 2024 година, поради што нашите постулати ќе бидат:

- ⇒ Осигурување на обезбедување на универзалната поштенска услуга и одржлив и реален развој на пазарот на поштенските услуги;
- ⇒ Редовен, вонреден и контролен надзор над давателите на поштенски услуги преку следење на нивните активности и усогласеноста со Законот за поштенските услуги¹(во натамошниот текст: Законот) и подзаконските акти, како и правата и обврските од Општото овластување за обезбедување на поштенски услуги, како и надзор над правните субјекти кои обезбедуваат поштенски услуги без Општо Овластување издадено од Агенцијата;
- ⇒ Следење на квалитетот на услугите преку користењето на нова технологија од страна на давателите на поштенските услуги, како и следење на имплементацијата на Зелениот договор на Европската Унија преку активности во насока на заштита на животната средина;
- ⇒ Мониторинг на задоволството на корисниците на поштенските услуги,
- ⇒ Унапредување на експертизата на вработените и ангажирање/вработување на соодветен стручен кадар за зајакнување на човечките капацитети.

Успешната имплементација на оваа Годишна програма ќе подразбира:

- Прво, градење на кохерентен правен систем на пазарот на поштенските услуги со следење на домашната регулатива и меѓународните прописи и нивна соодветна имплементација во насока на постигнување на конкурентност и висок пазарен интегритет;
- Второ, зајакнување на надзорните и контролните механизми над давателите на поштенските услуги со цел проверка на усогласеноста на нивното работење со Законот и подзаконските акти;
- Трето, зајакнување на соработката со сите заинтересирани чинители и унапредување на домашната и меѓународната соработка заради постигнување на висок степен на знаење при носење на регулаторни одлуки;
- Четврто, задржување на професионалниот и мотивиран човечки потенцијал, постигнување на висок степен на стручност и знаење, како и ангажирање на нов стручен кадар, согласно финансиските средства, предвидени во Финансискиот план за 2023 година за таа намена.

¹ („Службен весник на Република Македонија,“ бр. 158/2010, 27/2014, 42/2014, 187/2014, 146/2015, 31/2016, 190/2016, 64/2018, 248/2018, 27/2019 и „Службен весник на Република Северна Македонија,“ бр. 275/2019, 150/2021 и 227/2022)

Наша мисија и визија

Мисијата на Агенцијата е обезбедување транспарентност и одговорност во својата работа и воспоставување на силен и ефикасен систем за квалитетно обезбедување на поштенски услуги со целосна либерализација на пазарот.

Визијата на Агенцијата за поштенскиот сектор е динамичен и конкурентен пазар кој овозможува пристап за сите корисници до конкурентни и квалитетни производи и услуги. Нашата визија е креирање на поштенски пазар со иновативна, кориснички ориентирана и ефикасна поштенска мрежа во која давателите на поштенски услуги нудат услуги кои одговараат на социјалните и технолошките промени и се во релација на потребите на корисниците.

Наши стратешки цели за 2023 година

Годишната програма опфаќа **6 стратешки цели**, кои произлегуваат од процесот на тековното работење и се во согласност со домашната регулатива, меѓународните практики и претходните искуства. Овие 6 цели ги покриваат сите важни области во остварување на законските надлежности, и нивното спроведување ќе овозможи унапредување на системот во поштенскиот сектор, како и вклучување на концептот на транспарентност и интегритет во најважните аспекти од работењето на Агенцијата.

Агенцијата, остварувајќи ја својата мисија и имајќи ја предвид својата визија, во наредната година преку регулаторните активности ќе се стреми за остварување на следните цели:

1. Осигурување на обезбедување на универзална услуга;
2. Одржлив развој и анализа на пазарот на поштенските услуги и зајакнување на конкуренцијата на пазарот на поштенските услуги;
3. Заштита на давателите и на корисниците на поштенските услуги;
4. Зајакнување на надзорните и контролните механизми;
5. Јакнење на институционалните капацитети на Агенцијата,
6. Транспарентност и соработка.

I. Регулаторни активности

Еден од основните приоритети на Агенцијата за пошти е унапредување на регулаторната рамка за поштенските услуги, како и усогласувањето на домашната со ЕУ регулативата во областа на поштенските услуги, со што ќе се придонесе за создавање на регулиран, стабилен и конкурентен пазар на поштенскиот пазар со зајакната улога и регулаторни капацитети на институцијата. Агенцијата ќе превзема низа регулаторни мерки и активности кои ќе произлезат од новите законски решенија и соодветна измена на подзаконските акти.

- I. **Закон за поштенските услуги** - Во 2023 година се очекува да се донесе Закон за изменување и дополнување на Законот за поштенските услуги, со кој ќе се доуреди делот на дефинирањето и опфатот на универзалната услуга, дефинирањето на поштенските услуги, доставата на поштенските пратки, пристапот до мрежа согласно со меѓународните стандарди. Агенцијата ќе го усогласи функционирањето согласно новиот закон и ќе ги ревидира сите интерни акти.
- II. **Имплементација на ЕУ Регулативата 2018/644 за меѓународна достава на пакети** - Во 2023 година се очекува да финишира процесот на хармонизирање и усогласување на домашното законодавство со EU-acquis во областа на пазарот на поштенските услуги преку имплементација на ЕУ Регулативата 2018/644 за меѓународна достава на пакети заради обезбедување на транспарентни цени за внатрешен и меѓународен сообраќај, како и дефинирање на процедури за идентификација на цени во меѓународен сообраќај.
- III. **Национална Програма за усвојување на правото на Европската Унија (НПАА)** - Во 2023 година, Агенцијата ќе биде дел од состаноците на работните групи за подготовка на преговарачките позиции за преговори за пристапување на Република Северна Македонија во Европската Унија во рамки на Поглавјето 8. Политика на конкуренцијата и Поглавјето 3. Право на основање и слобода на давање услуги, за област 3.3 Поштенски услуги, кој е дел од класерот 2 - Внатрешен пазар.
- IV. **Подготовка и донесување на подзаконска регулатива** - Во 2023 година, во зависност од времето на донесување на измените и дополнувањата на Законот за поштенските услуги, Агенцијата ќе

започне фаза на подготовкa и усвојување на целокупната подзаконска регулатива заради практична имплементација на законските одредби. Дополнително, во рамки на веќе преземените рокови и активности ќе се продолжи процесот на донесување на преостанатите правилници кои се произлезени од анализите во изминатиот период.

- i. Правилник за критериумите за пристап до универзалната услуга, со утврдување на подрачјата на единиците на мрежата, на растојание меѓу поштенските единици и број на поштенски сандачиња - Во 2023 година се очекува да се донесе нов Правилник за критериумите за пристап до универзалната услуга, со утврдување на подрачјата на единиците на мрежата, на растојание меѓу поштенските единици и број на поштенски сандачиња, со кој ќе се дефинираат нови критериуми на точките за пристап до универзалната услуга, со почитување на критериумот за достапност до услугите на корисниците, квалитет на услугите и територијална покриеност, согласно потребите на корисниците.
- ii. Правилник за квалитетот на услугите опфатени со универзалната услуга, параметрите за квалитет и нивното мерење - Во 2023 година Агенцијата за пошти ќе продолжи со утврдување на подрачјата на единиците на мрежата, и на растојанието меѓу поштенските единици и број на поштенски сандачиња, што ќе резултира со донесување на нов Правилник за квалитетот на услугите опфатени со универзалната услуга, параметрите за квалитет и нивното мерење.
- iii. Правилник за содржината и формата на нотификацијата и потребната документација која се доставува со нотификацијата - Во 2023 година ќе финализираат измените и дополнувања на Правилникот за содржината и формата на нотификацијата и потребната документација која се доставува со нотификацијата со кои ќе се допрецизираат и зајакнат критериумите за капацитетот и инфраструктурата на потенцијалните правни субјекти кои поднесуваат Нотификација за Општо овластување за обезбедување на поштенски услуги.
- iv. Правилник за начинот на обезбедување на транспарентност во работењето на Агенцијата за пошти и за начинот на објавување на податоците поврзани со работењето на

давателите на поштенски услуги - Во насока на соодветно операционализирање на начелото на транспарентност и негово одржливо, континуирано практикување низ работењето на Агенцијата за пошти, ќе се направат соодветни измени во Правилникот за начинот на обезбедување на транспарентност во работењето на Агенцијата за пошти и за начинот на објавување на податоците поврзани со работењето на давателите на поштенски услуги. Измените ќе бидат усогласени со Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер и Законот за користење на податоци од јавниот сектор.

Во насока на максимизирање на правната сигурност на пазарот на поштенските услуги, Агенцијата ќе продолжи со праксата да дава стручни мислења/совети за примена на Законот и подзаконските акти на сите субјекти за полесно да го остварат свое право или правен интерес на било кој од сегментите на пазарот на поштенските услуги од нејзина надлежност.

Правните мислења на Агенцијата не значат автентично толкување на законот, но во голема мерка го олеснуваат разбирањето на законот во неговото применување.

- V. **Изготвување документи, одлуки, решенија, тужби, одговори на тужби, жалби, одговори на жалби** – Во 2023 година, Агенцијата ќе продолжи со постапување во управни постапки од нејзина надлежност, следење на доброволното извршување и постапки за присилна наплата, како и со постапките за бришење од службената евиденција за даватели. Во одредени постапки за правното застапување и подготовката на правни акти ќе се користат и адвокатски услуги.
- VI. **Изработка на Стратегија за управување со ризици** - Управувањето со ризици е законска обврска и неопходен елемент на доброто управување. Соодветното управување со ризици е од особена важност за Агенцијата, и во таа насока со 2023 година ќе биде изработена Стратегија за управување со ризици која ќе ги дефинира целите и придобивките од управувањето со ризиците, одговорностите за управување со ризиците.

1. Универзална услуга

Осигурувањето на обезбедување на универзалната услуга останува во нашиот фокус за наредната година, поради што нашите активности ќе се насочат кон следење на исполнување на обврските согласно Законот и подзаконските акти, што меѓу другото подразбира и проверка на индивидуалната дозвола на давателот на универзалната услуга. **Универзалната услуга се обезбедува на целата територија на Република Северна Македонија, постојано, со утврден квалитет и по пристапни цени за сите корисници.**

Специфични цели:

- 1.1. Следење на степенот на усогласеност на давателот на универзалната услуга со обврските за обезбедување на универзалната услуга - Агенцијата за пошти континуирано и во претстојната година ќе ја практикува една од своите клучни надлежности, следејќи ја работата на давателот на универзалната услуга, при обезбедувањето на универзалната услуга и степенот на имплементација на сите зададени обврски.**
- 1.2. Следење на состојбата и промените во поштенската мрежа - Агенцијата во 2023 година, во насока на стандардизација и модернизација на поштенската мрежа на давателот на универзалната услуга (како што се поштенските единици и други точки за пристап, како и утврдување на потребите од поголема густина на поштенската мрежа) ќе продолжи да ги следи промените во поштенската мрежа и навремено ќе ги информира корисниците на поштенските услуги.**
- 1.3. Следење и контрола на процесот на воведување на систем на посебно сметководство и алокација на трошоците и приходите на давателот на универзалната услуга - Воведувањето на овој систем е законска обврска на давателот на универзалната услуга и зависи од неговата подготвеност за воведување на сите мерки и процедури кои се основа за системот за посебно сметководство. Во таа насока, Агенцијата во 2023 година ќе продолжи со изработка на анализи и извештаи врз основа на моментално расположливите податоци за трошоците и приходите на давателот на универзалната услуга, и во случај доколку давателот на универзалната услуга би доставил предлог - систем, Агенцијата ќе ангажира надворешна и независна ревизорска компанија која ќе треба да изврши ревизија на**

усогласеноста на предложениот систем за посебно сметководство со законските барањата.

2. Одржлив развој и анализа на пазарот на поштенските услуги и зајакнување на конкуренцијата на пазарот на поштенските услуги

Поддржувањето на развој на одржлив и реален пазар на поштенските услуги претставува еден од приоритетите на Агенцијата и во остварување на нашиот приоритет и цел ќе соработуваме со сите чинители на поштенскиот пазар кои поттикнуваат развој на поштенскиот сектор со поголема разновидност и зголемена понуда на поштенските услуги, промовирање инвестиции и зајакнување на конкурентноста.

- 2.1. Лиценцирање** - Агенцијата континуирано ќе постапува во административни постапки за оценка на исполнување на условите за добивање на Општо овластување за обезбедување на поштенски услуги на апликантите - правни субјекти, како и за промена и престанок со обезбедување поштенски услуги. Врз основа на спроведените постапки ќе се изготват анализи од аспект на лиценцирањето и влез на поштенскиот пазар.
- 2.2. Подготовка и изработка на Статистички извештај** - Во рамки на досега воспоставената пракса, Агенцијата ќе продолжи со изработка на Статистички извештај кој се однесува на работењето на давателите на поштенските услуги. Имено, Статистичкиот извештај кој дава преглед на работењето на пазарот на поштенските услуги е значаен придонес за креирање на реални регулаторни политики. Воедно, ќе им се овозможи и на давателите на поштенски услуги да планираат поефикасни процеси со кои ќе ги подобрят оперативните перформанси и услугите за корисниците, како и креирање на нови услуги. Статистичкиот извештај, по изготвувањето, на транспарентен начин ќе се презентира на јавен состанок пред сите заинтересираните страни и ќе се објави на веб страницата на Агенцијата.
- 2.3. Подготовка и изработка на полугодишни извештаи** - Агенцијата ќе продолжи со подготовкa на полугодишни извештаи за работењето на давателите на поштенски услуги кои имаат обврски за доставување на податоци кои се однесуваат на нивното работење на пазарот на поштенските услуги, со цел да им овозможи на давателите, но и на

потенцијалните апликанти, согледување на перформансите на давателите во еден сублимиран приказ.

- 2.4. Афирмација на работата на давателите на поштенски услуги –** Агенцијата и во 2023 година ќе презема активности за афирмација на работата на давателите на поштенски услуги и поштенските професионалци со доделување на признанија и благодарници, со цел доближување на поштенската работа на пошироката јавност преку презентирање на добрите практики и примери на успешно работење.
- 2.5. Потсетник за давателите на поштенски услуги -** И понатаму во фокусот на работењето на Агенцијата ќе биде следење на давателите на поштенските услуги во насока на исполнување на нивните обврски согласно Законот и подзаконските акти, во делот на усогласеноста на Општите услови за обезбедување на поштенски услуги со Законот, како и за настанатите промени за кои давателите се должни да ја известат Агенцијата во утврден законски рок.
- 2.6. Одржување на тематски состаноци -** Агенцијата и во 2023 година ќе одржува тематски редовни состаноци со давателите на поштенски услуги за регулаторни барања, за карактеристиките на одредени видови поштенски услуги, за евидентацијата на услугите, за пополнувањето на формуларите за поднесување на извештаи за обезбедување на поштенски услуги во насока на точноста на податоците, како и за други прашања од интерес за работата на конкуренцијата во поштенскиот сектор.
- 2.7. Припојување на деловните потфати т.е. концентрација на пазарот -** Агенцијата за пошти во текот на 2023 година ќе продолжи да ги следи и да ги анализира ефектите од припојување на деловните потфати врз развојот на конкуренцијата. Агенцијата во рамките на своите надлежности ќе превзема мерки и активности кои ќе бидат во насока на спречување на значително нарушување или ограничување на ефективната конкуренција на поштенскиот пазар, или на негов суштински дел, како резултат на создавање или зајакнување на доминантната позиција на учесниците во процесот на концентрација.
- 2.8. Едукација на давателите на поштенски услуги и апликантите за добивање на Општо овластување за обезбедување на поштенски услуги -** Агенцијата ќе продолжи со едукација на давателите на поштенски услуги и апликантите за добивање на Општо овластување за обезбедување на поштенски услуги, во насока на подобро запознавање и позиционирање на пазарот на поштенските услуги. Едукацијата на постоечките и потенцијалните даватели на

поштенски услуги треба да овозможи развој на пазарот на поштенските услуги, негово продлабочување, збогатување со нови услуги и негова интеграција на европскиот пазар. Едукацијата ќе ја водат стручни лица од Агенцијата за пошти.

- 2.9. **Либерализација на пазарот на поштенските услуги – Со Законот за изменување и дополнување на Законот за поштенските услуги (објавен во „Службен весник на Република Северна Македонија бр.227/2022“, од 26.10.2022 година повторно се врати ценовниот монопол за услугите за писма до 50 грама, кој е воспоставен со закон во корист на давателот на универзалната услуга - А.Д. „Пошта на Северна Македонија“ – во државна сопственост – Скопје, до 31 декември 2023 година. Имајќи ја во предвид законската обврска да го следи развојот на поштенскиот пазар и да ја промовира конкуренцијата на пазарот на поштенски услуги, Агенцијата и во следната година преку анализи и предлог - иницијативи ќе укажува на фактот дека одржувањето на резервираната област не е решение и дека државата во иднина треба да најде рамка за буџетска поддршка (државна помош како што во 3-те изминати години предлага Агенцијата), условена со оперативни - технолошки реформи во АД „Пошта на Северна Македонија.„**
- 2.10. **Истражувањето на потребите на корисниците на поштенските услуги – е активност која се спроведува секоја година, преку кое се добиваат сознанија за тоа дали потребите на корисниците на поштенските услуги се во сооднос со услугите кои ги нуди давателот на универзалната услуга и тоа во поглед на достапност, цена, квалитет, прием и достава, опфат и слично.**

3. Защита на корисници и даватели на поштенски услуги

Ефикасна и ефективна заштита на правата на корисниците на поштенски услуги останува во нашиот фокус за наредната година. Ова ќе се постигне преку комуникација и редовно објавување на информации од интерес на корисниците на поштенските услуги.

- 3.1. **Изготвување на одговори по претставки и управни приговори – Агенцијата и во 2023 година ќе ја практикува една од своите надлежности со цел да им помогне на корисниците со совети како најдобро можат да ги заштитат своите права или да ги реализираат**

своите барања пред давателите на поштенските услуги или други институции.

3.2. Заштита на пазарниот интегритет и намалување на можните злоупотреби и измами на “дивите даватели на поштенски услуги” - Агенцијата ќе продолжи со зајакнато следење на активностите на терен и на социјалните мрежи и навремено преку известувања до јавноста, ќе реагира на појавите на неовластено обезбедување на поштенски услуги од страна на нелиценцирани субјекти и најразлични интернет платформи.

Дополнително во соработка со други надлежни органи и институции во Република Северна Македонија, Агенцијата сите овие незаконски појави ќе ги пријавува со цел навремено реагирање и спречување на поголеми злоупотреби на поштенскиот пазар. Во таа насока е и важноста на меѓу институционална соработка која ќе треба да понуди обмислени решенија на повеќе нивоа со цел решавање на предизвиците на ваквата вертикално интегрирана нелојална конкуренција.

4. Зајакнување на надзорните и контролните механизми

4.1. Годишна програма за вршење на надзор - Соодветно на досегашната практика, и во текот на 2023 година, Агенцијата согласно однапред утврдена динамика ќе спроведе редовни сеопфатни надзори над работењето на давателите на поштенски услуги во делот на усогласеност со постоечката легислатива и Општите услови за обезбедување на поштенски услуги.

Имајќи ја предвид динамиката на работа, покрај планираните редовни надзори, ќе се спроведат и **вонредни** надзори кои неминовно ќе произлезат од секојдневното работење на давателите, како и врз правните субјекти кои обезбедуваат поштенски услуги без Општо овластување издадено од Агенцијата.

4.2. Редовни увиди над давателите на поштенските услуги - Агенцијата и во 2023 година ќе продолжи со активноста на проверка на достапноста на информациите кои се однесуваат на видовите и цените на услуги, начинот и рокови на достава, рекламирационите постапки, контактни информации кои давателите на поштенските услуги се должни цените и општите услови да ги достават до

Агенцијата за пошти и да ги објават во сопствените простории на видно место.

4.3. Заеднички надзори со други институции - Во 2023 година, Агенцијата ќе се врши заеднички надзори врз давателите на поштенските услуги со други институции и ќе делува согласно законските надлежности во сите случаи каде ќе се констатира потреба од преземање соодветни мерки.

5. Јакнење на институционалните капацитети на Агенцијата

Агенцијата за пошти при реализирањето на сите програмски цели и активности ќе продолжи со планско развивање, искористување на расположливите човечки ресурси и прилагодување на организацискиот фокус кон секојдневните промени, како и со рационално користење на знаењата, компетенциите и искуствата за остварување на надлежностите на Агенцијата. Агенцијата во наредната година ќе превземе чекори за утврдување и за управување со потенцијалните ризици кои произлегуваат од нејзините секојдневни активности, а кои се поврзани со стабилен информатички систем, системот за спроведување на јавните набавки, имплементацијата на клучните законски одредби за административните службеници, и другата регулатива која има влијание врз ефикасното работење на институцијата.

5.1. Регулирање на правата и обврските од работниот однос - Превземање активности за спроведување на правата и обврските кои произлегуваат од работен однос, како и од Колективниот договор на вработените во Стручната служба на Агенцијата.

5.2. Соодветна организациска и систематизациска поставеност - Со динамичниот развој на пазарот на поштенските услуги се нагласува потребата да се прошири капацитетот и ефективноста на самата институција и да се направи Функционална анализа на постојната поставеност и проценка за реорганизирање на Стручната служба.

5.3. Вработување на нов квалитетен, стручен и мотивиран кадар - Поради зголемениот обем на работа, активностите предвидени во стратешките документи и исполнување на барањата на поштенскиот пазар кој се развива секојдневно, Агенцијата за пошти ќе ангажира стручен кадар согласно усвоениот Годишен план за вработување во 2023 година. При селекцијата на нововработени лица, Агенцијата ќе се

води од начелото на соодветна и правична застапеност на сите етнички заедници, како и критериумот за еднакви можности на жените и на мажите.

5.4. Годишен план за обуки на вработените во Агенција за пошти - Донесување и имплементација на Годишен план за обуки. Секој вработен има право, но и должност континуирано професионално и стручно да се усвршува и обучува во согласност со потребите на работното место на кое се наоѓа.

5.5. Меѓусекторска соработка и комуникација - Агенцијата ќе настојува и во иднина вработените од различни директорати да работат на заеднички проекти и задачи, со цел да се користат различни способности и компетенции во рамките на поединечните компоненти. Ваквите меѓу секторски работни групи носат (task force), пошироки и поразновидни перспективи, го подобруваат учењето на нови вештини и го поддржуваат индивидуалното учење и развој на секое ниво.

5.6. Самостојност и независност во градењето на кадровските политики - Едно од најважните атрибутивни својства на регуляторните тела е нивната независност од останатите. Независноста е финансиска бидејќи не се алиментираат од буџетски средства, оперативна и функционална – нивните одлуки се автономни и не се „роверуваат“ од извршната власт, кадровска – самостојно одлучуваат за прашањата од работен однос за своите вработени. Оттаму, Агенцијата во наредниот период ќе превземе иницијативи за поголема самостојност и независност во градење на своите кадровски политики и ангажирање на кадар.

5.7. Споделување и размена на стекнатото знаење и вештини при процесот на стручно усвршување - Агенцијата ќе продолжи со организирање на т.н. сесии за „учење на тимот“ на кои вработените ќе ги пренесуваат знаењата и искуствата стекнати во текот на некоја програма за стручно усвршување која ја посетиле или ќе се обработуваат теми кои се актуелни за пазарот на поштенските услуги, а кои влијаат врз секојдневното работење на институцијата.

5.8. Планирање на потребите за јавни набавки, анализа и спроведување на јавните набавки - И во 2023 година ќе се превземат активности за подготовка и транспарентно спроведување на

постапките за јавни набавки со почитување на начелото на економичност, ефикасност и на ефективност во располагањето со финансиските средства.

5.9. Сметководствено евидентирање на трансакциите поврзани со извршувањето на функциите и задачите на Агенцијата – Агенцијата во 2023 година ќе продолжи со следење и примена на законите и на подзаконските акти од областа на материјално – финансиското работење на непрофитните организации. Навремено ќе се подготвува, извршува и известува за реализацијата на Финансискиот план на Агенцијата.

5.10. Имплементација на Сертификација на Системот за менаџмент со квалитет согласно барањата на стандардот МКС ЕН ISO/IEC 9001:2015 - Со имплементација на оваа сертификација ќе продолжи процесот на добро управување и континуирано подобрување на перформансите и функциите на Агенцијата поврзани со потребите на чинителите во поштенскиот сектор и другите институции на подолг рок.

5.11. Зајакнување на ИТ инфраструктура - Агенцијата ќе продолжи да вложува во својата ИТ инфраструктура со цел континуирано и непречно извршување на работните задачи и успешно функционирање на институцијата, при што ќе се набават нови персонални компјутери и лаптопи за вработените во Агенцијата.

5.12. Заштита на информацискиот систем на Агенцијата – Обновување на лиценците за антивирусни програми кои ќе обезбедат заштита од губење на податоци при различни хаварии, заштита од вируси и од надворешни напади на системот.

5.13. Дигитализација на работните процеси - Воспоставување на нова софтверска апликација за модернизација на системот за електронско управување со документи Document Management System (ДМС), која ќе обезбеди ефикасност и брзина на процесите во Агенцијата.

5.14. Дигитализација на архивската документација – Ќе се започне со постапка за дигитализација, односно трансформирање во електронска форма на документите од пред 2022 година.

6. Транспарентност и соработка

Агенцијата за пошти и во наредниот период ќе ја практикува „активната транспарентност“, односно ќе го применува концептот на самоиницијативно објавување на значајни документи од областа на поштенските услуги, но и информации за буџетското и програмското работење на својата веб страница. Со оваа пракса на објавување на документи и информации овозможуваме јавноста континуирано да биде информирана за регулаторните мерки и одлуките што ги засегаат сите чинители на пазарот на поштенските услуги.

6.1. Подготвување на состаноци за Комисијата на Агенција за пошти - Комисијата како орган на Агенцијата ќе продолжи прилагодено да ги одржува седниците согласно со Деловникот за работа кој покрај со физичко присуство, дава можност за одржување на виртуелни седници со гласање од дистанца. На тој начин ќе се обезбеди континуитет во работењето на институцијата и целосна подготвеност за донесување на документи од нејзина надлежност.

6.2. Јавни состаноци - Агенцијата ќе продолжи со одржување на јавни состаноци на кои информира за своите завршени и идни активности во рамките на делокругот на целокупното работење на Агенцијата.

6.3. Известувања и објавување на информации согласно Законот за поштенските услуги и подзаконските акти - Агенцијата навремено ќе ги информира сите чинители на поштенскиот сектор за состојбата на поштенскиот пазар, донесените регулаторни мерки и за сите активности кои произлегуваат од тековното работење на Агенцијата. На овој начин се остварува правото на сите чинители да бидат информирани за прашањата кои што им се потребни, а се во надлежност на институцијата. Агенцијата ќе ја информира пошироката јавност и медиумите за нејзините натамошни планови и активности кои се однесуваат на поштенскиот пазар, растот на истиот, информации за корисниците на услугите, како и за новини во секторот.

6.4. Ажурирање на веб-страницата на Агенцијата - Заради навремено и континуирано информирање на сите чинители на поштенскиот сектор, како и заради транспарентното работење, Агенцијата редовно ќе ја ажурира својата веб страница. Содржините

кои што ќе се објавуваат на веб страницата www.ap.mk, истовремено се преземаат и се споделуваат на социјалната мрежа facebook на која што е креиран сопствен профил на Агенцијата.

6.5. Ажурирање на Регистарот на лиценци - Агенцијата и во следната година редовно и навремено ќе врши усогласување на базата на податоци.

6.6. Слободен пристап до информации од јавен карактер - Пристапот до информациите од јавен карактер е клучна компонента при функционирањето на Агенцијата за пошти. За Агенцијата за пошти како имател на информации од јавен карактер, пристапот до информациите од јавен карактер преставува еден вид коректив за работењето на самата институција. Исто така, Агенцијата и во 2023 година ќе продолжи да го следи задоволството на барателите како критериум за успешноста при исполнувањето на обврските како имател на информации.

6.7. Публикација на прирачници, постери, флаери со содржина која ќе ги опфати најважните прашања кои се однесуваат на подигање на едукацијата на корисниците на поштенските услуги од областа на пазарот на поштенските услуги.

6.8. Публикација на брошура со содржина која ќе ги опфати најважните прашања кои се однесуваат на употребата на ИТ технологијата и дигиталните услуги во поштенскиот сектор во Република Северна Македонија.

6.9. Одбележување на јубилејот 15 години од основањето на Агенција за пошти -2023 година е значајна за Агенцијата за пошти поради јубилејот 15 години од своето постоење – „Петнаесет години регулација и транспарентност на поштенскиот сектор во Република Северна Македонија“. За таа цел ќе бидат организирани соодветни пригодни настани.

6.10. Одбележување на Светскиот ден на поштата, со цел подигнување на јавната свест за улогата на поштенскиот сектор во секојдневниот живот на луѓето и бизнисите и неговиот придонес за општествениот и економски развој на земјите, преку пригодни активности.

6.а. Зајакнување на соработката со домашни институции

Поттикнување на одржлив развој на поштенскиот сектор кој ќе нуди квалитетни поштенски услуги е основата на нашата визија за тоа што треба да преставува еден развиен и конкурентен пазар. Во исполнување на нашата цел ќе соработуваме со домашни и релевантни меѓународни институции за подрачја кои се значајни за натамошно функционирање на пазарот на поштенските услуги, се со цел унапредување на регулативата и практики согласно новите пазарни трендови.

Соработка со Собранието на Република Северна Македонија – во насока на негово навремено известување, доставување и презентирање на Годишната Програма за работа и Годишниот Извештај за работата на Агенцијата, како и во врска со избор и именување на членови на Комисијата на Агенција за пошти.

Соработка со Министерството за транспорт и врски - за прашања поврзани со усогласување на постојната законска регулатива со Поштенската директива и Регулативата за меѓународна достава на пакети, како и во делот на подготовката на новата предлог законска регулатива за пазарот на поштенските услуги и нова Стратегијата за развој на поштенските услуги.

Соработка со Царинската управа, Државниот пазарен инспекторат и Управата за јавни приходи: во врска со иницијативата на Агенцијата за креирање на политики за сузбивање на сивата економија во поштенскиот сектор при работењето со готовина при достава на пратки со откупнина.

Соработка со Комисијата за заштита на конкуренцијата - при изменувањето и дополнувањето на Законот за поштенските услуги во кој треба да биде опфатена и државната помош и во насока на размена на информации и податоци за поефикасна примена на правилата за конкуренција на поштенскиот пазар.

Соработка со Нотарската Комора на Република Северна Македонија – во врска со потпишување на Меморандум за соработка кој ќе биде во насока на адресирање на предизвиците и проблемите, но и изнаоѓање решенија за унапредување на праксата и соработката во двата сектора: нотаријатот како масовни испраќачи на пошта и во поштенскиот сектор.

Соработка со Организацијата на потрошувачи на Македонија - за прашања поврзани со сертификатот „Фер со потрошувачот“ - заснован на ISO 26000.

Со организирање на работилници на кои ќе присуствуваат даватели на поштенски услуги ќе се дискутира за дефинираните правила за заштита на безбедноста и здравјето на потрошувачите, користењето на фер пазарни практики, спогодбено решавање поплаки и спорови, како и за грижата за влијанието на производите врз животната средина.

Соработка со Управата за финансиско разузнавање: заради зајакнување на капацитетите за спречување на перење на пари и унапредување на функционалноста на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

6.6. Меѓународна соработка

Соработка со Светскиот поштенски Сојуз (UPU) - учество на сесиите на Советот на администрација и на Вонредниот когрес, со цел поефикасна примена на практиките, стандардите и принципите од областа на поштенските услуги.

Соработка со Групата на европски поштенски регулатори (ERGP) - учество на пленарни состаноци, состаноци на работните групи, семинари и конференции во насока на воспоставување на мрежа за олеснета соработка со регулаторните тела на другите земји- членки на организацијата.

Соработка со Европскиот комитет за поштенски регулации (CERP) – учество на пленарни и состаноци на работни групи во насока на размена на информации, анализи за прашања од регулаторен аспект од областа на поштенските услуги.

Соработка со Канцеларијата на Обединети Нации за дрога и криминал (UNODC) - Агенцијата и во 2023 година, согласно своите законски надлежности и овластувања, активно ќе учествува во меѓународниот проект за откривање на илегална трговија на оружје, негови делови и компоненти на муниција во поштенскиот и куирски сообраќај. Во рамките на проектот преку заеднички искуства и предлози ќе се развијат мерки и инструменти за сузбибање на оваа појава кај давателите на поштенските услуги.

Соработка со регионалните регулаторни тела - учество на регионални активности и состаноци во насока на стекнување на нови знаења и искуства, како и размена на податоци и информации кои ќе послужат за подобро спроведување со предизвиците и промените во поштенскиот сектор, а истите ќе се одвиваат преку потпишување на билатералните меморандуми за соработка.

Во 2023 година Агенцијата ќе започне со активности за подобрување на општествената одговорност на Агенцијата и тоа преку:

- Хуманитарни иницијативи: соработка со Ретвитни оброк.
- Крводарителски акции: Агенцијата ќе учествува во крводарителски акции и во други хуманитарни акции во соработка со Црвен крст и со други организации.
- Поддршка и учество на Европската недела на мобилност (European Mobility Week).

ФИНАНСИСКИ ПЛАН НА АГЕНЦИЈА ЗА ПОШТИ ЗА 2023 ГОДИНА

Врз основа на планираните активности и задачи во Програмата за работа за 2023 година, Агенцијата за пошти изготви Финансиски план за 2023 година во кој е извршена проценка на расходите и приходите потребни за реализација на истите, а во насока на извршување на надлежностите утврдени со Законот за поштенските услуги.

Финансискиот план на Агенцијата за пошти за 2023 година е изгoten согласно член 23 од Законот за поштенските услуги, во кој се содржани детални податоци (по аналитички конта) за предвидените приходи и трошоци за 2023 година и споредбени показатели на предвидените приходи и расходи за 2023 година и 2022 година, односно:

- Финансиски план за 2023 година;
- Споредбени показатели за планираните приходи и расходи за 2023 година и 2022 година, и
- Образложение за Финансискиот план и Споредбените показатели.

1. ФИНАНСИСКИ ПЛАН ЗА 2023 година

1. ПРИХОДИ

Кonto	Опис на Кonto	Планиран износ 2023
72	Приходи од камати и позитивни курсни разлики	2,305,000.00
720	Приходи од камати	2,300,000.00
72002	Приходи од камати-даватели на поштенски услуги	2,300,000.00
721	Приходи од позитивни курсни разлики	5,000.00
72101	Приходи од позитивни курсни разлики	5,000.00
75	Сопствени приходи	25,000,000.00
750	Сопствени приходи - приходи од годишен надоместок од давателите на поштенските услуги	25,000,000.00
75001	Сопствени приходи од годишен надоместок од давателите на поштенски услуги	25,000,000.00
76	Други приходи	900,000.00
760	Други приходи	900,000.00
7600	Други приходи	900,000.00
77	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	8,795,000.00
770	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	8,795,000.00
77001	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	8,795,000.00
7	ВКУПНО ПРИХОДИ	37,000,000.00

2. РАСХОДИ

Конто	Опис на Конто	Планиран износ 2023
40	МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА	3,793,000.00
400	Потрошени материјали	420,000.00
40000	Потрошено гориво	72,000.00
40001	Потрошени канцелариски материјали	120,000.00
40003	Други административни материјали	30,000.00
40004	Други потрошени материјали	60,000.00
40010	Потрошена вода	10,000.00
40011	Други комунални услуги-ѓубретарина	18,000.00
40012	Весници и списанија	10,000.00
40013	Стручна литература	40,000.00
40021	Ситен инвентар	60,000.00
401	Потрошена енергија	1,000,000.00
40100	Кондиционирање (греенje, ладење)	550,000.00
40102	Електрична енергија	450,000.00
403	Други услуги	1,003,000.00
40301	Пошта	45,000.00
40304	Регистрација и испитување на возило	10,000.00
40305	Телефон и телекакс	40,000.00
40306	Услуги за копирање, печатење и издавање	300,000.00
40307	Службен весник	20,000.00
40308	Надомест за паркинг простор	30,000.00
40309	Чистење на деловни простории	120,000.00
40313	Други услуги (изнајмување, дезинфекција и сл.)	245,000.00
40310	Поправка и одржување на компјутерска опрема	70,000.00
40314	Поправка и сервисирање на возила	61,000.00

40315	Поправка и одржување на останата опрема	19,000.00
40318	Поправка и одржување на софтвер за сметководство	43,000.00
404	Превозни-транспортни услуги	25,000.00
40401	Превозни-транспортни услуги	25,000.00
405	Изdatoци за реклама, пропаганда и репрезентација	360,000.00
40501	Изdatoци за репрезентација	300,000.00
40502	Изdatoци за реклама, пропаганда	60,000.00
408	Наемнини	985,000.00
40801	Наемнини за канцелариски простор	985,000.00
41	ДРУГИ РАСХОДИ	9,234,000.00
410	Провизија за платен промет	50,000.00
41000	Провизија за платен промет	40,000.00
41001	Провизија за купопродажба на девизи	10,000.00
412	Премии за осигурување	61,000.00
413	Дневници за службени патувања и патни трошоци	2,000,000.00
414	Надоместоци на трошоци на работници	700,000.00
415	Негативни курсни разлики	6,000.00
416	Членарини	5,000.00
417	Интелектуални и други услуги	6,178,000.00
41701	Други услуги-хост за интернет страна	20,000.00
41709	Други услуги-систематски преглед	61,000.00
41710	Надомест за Комисија - тековна година	3,200,000.00
41712	Надомест по договор	180,000.00
41716	Надомест на трошоци на членови на Комисијата - тековна година	130,000.00
41721	Ревизија на финансиски извештаи	95,000.00
41722	Консултантски услуги	930,000.00
41723	Услуги за истражување на пазарот	160,000.00

41734	Обуки за стручно усовршување	200,000.00
41735	Услуги за привремени вработувања	900,000.00
41736	Услуги за архивирање	180,000.00
41790	Други услуги (фотограф, монтажа и сл.)	61,000.00
41791	Други услуги - превод	61,000.00
418	Останати други расходи	234,000.00
41801	Други расходи (огласи, стандарди, извршители и сл.)	231,000.00
41820	Камата за придонеси и даноци од плата	2,500.00
41826	Камата за задочнето плаќање	500.00
44	КАПИТАЛНИ И ДРУГИ СРЕДСТВА	441,000.00
441	Средства за опрема	441,000.00
4410	Средства за мебел	130,000.00
4410	Средства за компјутерска опрема	250,000.00
4410	Средства за компјутерски софтвер	61,000.00
46	ПЛАТИ И НАДОМЕСТИ НА ПЛАТИ	23,000,000.00
460	Вкалкулирани плати	23,000,000.00
4600	Основни плати	15,110,000.00
4600	Придонеси од плати	7,890,000.00
47	ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ КОИ НЕ ЗАВИСАТ ОД РЕЗУЛТАТОТ	532,000.00
470	Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	532,000.00
47001	ДЛД - Надомест за Комисија - тековна година	356,000.00
47003	ДЛД - Комисија (надомест на трошоци) - тековна година	14,500.00
47004	ДЛД - Договор	20,000.00
47006	ДЛД - други исплати	141,500.00
4	ВКУПНО РАСХОДИ	37,000,000.00

останати расположливи средства

0.00

**Споредбени показатели на планираните приходи и расходи за 2023 година и
2022 година**

1. ПРИХОДИ

Кonto	Опис на Кonto	Планиран износ 2023	Планиран износ 2022	споредбен показател на планирани приходи (%)
1	2	3	3	5=3/4*100
72	Приходи од камати и позитивни курсни разлики	2,305,000.00	4,900,000.00	47.04%
720	Приходи од камати	2,300,000.00	4,895,000.00	46.99%
721	Приходи од позитивни курсни разлики	5,000.00	5,000.00	100.00%
75	Сопствени приходи	25,000,000.00	26,000,000.00	96.15%
750	Сопствени приходи - приходи од годишен надоместок од давателите на поштенските услуги	25,000,000.00	26,000,000.00	96.15%
76	Други приходи	900,000.00	900,000.00	100.00%
760	Други приходи	900,000.00	900,000.00	100.00%
77	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	8,795,000.00	5,500,000.00	159.91%
770	Пренесен дел од вишокот на приходи од претходната година	8,795,000.00	5,500,000.00	159.91%
7	ВКУПНО ПРИХОДИ	37,000,000.00	37,300,000.00	99.20%

2. РАСХОДИ

Конто	Опис на Конто	Планиран износ 2023	Планиран износ 2022	споредбен показател на планирани расходи (%)
1	2	3	3	5=3/4*100
40	МАТЕРИЈАЛНИ РАСХОДИ, УСЛУГИ И АМОРТИЗАЦИЈА	3,793,000.00	2,796,000.00	135.66%
400	Потрошени материјали	420,000.00	383,000.00	109.66%
401	Потрошена енергија	1,000,000.00	640,000.00	156.25%
403	Други услуги	1,003,000.00	583,000.00	172.04%
404	Превозни-транспортни услуги	25,000.00	25,000.00	100.00%
405	Издатоци за реклама, пропаганда и репрезентација	360,000.00	180,000.00	200.00%
408	Наемници	985,000.00	985,000.00	100.00%
41	ДРУГИ РАСХОДИ	9,234,000.00	9,362,000.00	98.63%
410	Провизија за платен промет	50,000.00	58,000.00	86.21%
412	Премии за осигурување	61,000.00	60,000.00	101.67%
413	Дневници за службени патувања и патни трошоци	2,000,000.00	1,500,000.00	133.33%
414	Надоместоци на трошоци на работници	700,000.00	700,000.00	100.00%
415	Негативни курсни разлики	6,000.00	6,000.00	100.00%
416	Членарини	5,000.00	5,000.00	100.00%
417	Интелектуални и други услуги	6,178,000.00	6,730,000.00	91.80%
418	Останати други расходи	234,000.00	303,000.00	77.23%
44	КАПИТАЛНИ И ДРУГИ СРЕДСТВА	441,000.00	1,632,000.00	27.02%
440	Средства за градежни објекти-уредување и адаптација	0.00	120,000.00	0.00%

441	Средства за опрема	441,000.00	1,512,000.00	29.17%
46	ПЛАТИ И НАДОМЕСТИ НА ПЛАТИ	23,000,000.00	23,000,000.00	100.00%
460	Вкалкулирани плати	23,000,000.00	23,000,000.00	100.00%
47	ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ КОИ НЕ ЗАВИСАТ ОД РЕЗУЛТАТОТ	532,000.00	510,000.00	104.31%
470	Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот	532,000.00	510,000.00	104.31%
4	ВКУПНО РАСХОДИ	37,000,000.00	37,300,000.00	99.20%

останати расположливи средства	0.00	0.00
--------------------------------	------	------

2. Образложение за финансискиот план и Споредбените показатели

1. ПРИХОДИ

- Приходите од камати (кonto 720) се приходи од камати за ненавремено плаќање на годишниот надоместок од страна на давателите на поштенски услуги, и истите се планирани во износ од 2.300.000 денари. Планираниот износ на оваа приходна ставка е помал во однос на планираниот износ за 2022 година за 53,01%, поради фактот што при планирањето на оваа приходна ставка за минатата година земени беа во предвид ненаплатените побарувања за камати од претходните години (2019 – 2021), кои во најголем дел беа реализирани во 2022 година. Во планот за 2023 година оваа приходна ставка вклучува планирани приходи од камати кои се однесуваат за 2022 година и 2023 година, имајќи го во предвид искуството и праксата при начинот на плаќање на надоместоците од давателите на поштенски услуги низ годините наназад.

- Приходите од позитивни курсни разлики (кonto 721) се приходи кои се јавуваат при девизни приливи и одливи и истите се планирани во износ од 5.000 денари, износ кој е еднаков со планираниот во 2022 година.

- Сопствени приходи - приходи од годишен надоместок од давателите на поштенските услуги (кonto 750) се приходи од надоместоците кои давателите на поштенски услуги се должни да ги платат на Агенцијата на годишно ниво согласно Законот за поштенските услуги, а кои се пресметуваат како производ од бројот на поени на секој давател на поштенски услуги и вредноста на поенот. За 2023 година на ова кonto се планирани 25.000.000 денари, кои е планирано да се обезбедат од 1 давател на поштенски услуги со Индивидуална дозвола и 40 даватели на поштенски услуги со Општо овластување за обезбедување на поштенски услуги. Планираниот износ на оваа приходна ставка е помал во однос на планираниот износ за 2022 година за 3,85%, со цел намалување на финансискиот товар кон давателите на поштенските услуги.

- Други приходи (кonto 760) се планирани во износ од 900.000 денари и истите вклучуваат приходи од надоместоци за службени патувања (кога службените патувања се на товар на организаторот), приходи од наплата на штети, приходи од меѓународна помош и поддршка во одредени сегменти во функционирањето на Агенцијата и други видови на приходи кои не се опфатени со останатите приходни ставки. Планираниот износ на оваа приходна ставка е еднаков со планираниот износ за 2022 година.

- На кonto 770 е евидентиран вишокот на приходи од претходната 2022 година во износ од 8.795.000 денари, чиј точен износ ќе се утврди со Годишната сметка на Агенцијата за 2022 година, а истиот се пренесува во Финансискиот план за 2023 година согласно член 23 став 3 од Законот за поштенските услуги. Овие средства се користат за потребите на редовното работење на Агенцијата во првите месеци од годината, додека не се реализираат побарувањата од давателите на поштенски услуги врз основа на Решенијата за годишен надомест. Планираниот износ на оваа приходна ставка е поголем во однос на планираниот износ за 2022 година за 59,91%, согласно проценките за износот кој би се пренел во 2023 година како вишок на приходи утврден врз основа на Годишната сметка за 2022 година. Износот на оваа приходна ставка е резултат на ненавременото плаќање на надоместоците кон Агенцијата од давателите на поштенските услуги, пред се од давателот на универзалната услуга - АД „Пошта на Северна Македонија“, што ја оневозможува целосната реализација на планираните активности во Годишната програма и води кон голем износ на нереализирани финансиски средства, односно кон голем вишок на приходи за пренос во следната година.

2. РАСХОДИ

- Потрошениите материјали (кonto 400) се планирани во износ од 420.000 денари и истите вклучуваат: трошоци за гориво за службените возила кои се користат за вршење на надлежностите за надзор над давателите на поштенски услуги и за останати службени потреби, трошоци за канцелариски материјали, расходи за вода и други комунални услуги поврзани со деловните простории, расходи за весници, списанија и стручна литература за потребите на вработените во Агенцијата, расходи за ситен инвентар и други административни и потрошени материјали утврдени според трошоците за истите во претходната година и проценките за потребите во тековната година.

Планираниот износ на оваа расходна ставка е поголем од планираниот износ во 2022 година за 9,66% или 37.000 денари, како резултат на поголемиот износ на планирани трошоци за канцелариски материјали, комунални услуги (ѓубретарина) и други административни и потрошени материјали, согласно искуството од 2022 година, како и планираните потреби за 2023 година, при што е земено во предвид и зголемувањето на цените на овие материјали.

- Потрошена енергија (кonto 401) вклучува расходи за електрична енергија и кондиционирање (греење/ладење) за деловните простории на Агенцијата. Оваа расходна ставка е планирана во износ од 1.000.000 денари кој е утврден врз основа на добиените фактури за 2022 година и очекувањата за движење на цените во 2023 година.

Планираниот износ на оваа расходна ставка е поголем од планираниот износ во 2022 година за 56,25%, како резултат на зголемување на цената на електричната енергија и кондиционирањето (греење/ладење).

- Расходите за други услуги (кonto 403) се планирани во износ од 1.003.000 денари и истите вклучуваат: расходи за пошта, телефон и интернет, расходи за паркинг простор, регистрација и испитување на службените возила на Агенцијата, расходи за поправка, сервисирање и одржување на опремата и софтверот на Агенцијата, трошоци за копирање, печатење и издавање за потребите на Агенцијата, расходи за Службен весник на Република Северна Македонија, расходи за чистење на деловните простории и други расходи (изнајмување, дезинфекција и сл.).

Планираниот износ на оваа расходна ставка е поголем во однос на планираниот износ во 2022 година за 72,04%, како резултат на поголемиот планиран износ на расходните ставки за услуги за копирање, печатење и издавање и за услугите за изнајмување на сали за состаноци, а согласно

планираното одбележување на 15 години од основањето на Агенцијата за пошти, за кое е планирано организирање на пригодни настани.

- **Расходите за превозни-транспортни услуги (кonto 404)** се планирани во износ од 25.000 денари и истите опфаќаат трошоци за транспортни услуги за потребите на Агенцијата за пошти, поврзани со активностите предвидени во Програмата за работа за 2023 година, а посебно за активностите за надзор и контрола над давателите на поштенски услуги и меѓународната соработка.

Планираниот износ на оваа расходна ставка е еднаков со планираниот износ во 2022 година.

- **Издатоците за реклама, пропаганда и репрезентација (кonto 405)** се планирани во износ од 360.000 денари, и истите вклучуваат трошоци за репрезентација (храна и пијалаци, угостителски услуги и набавка на репрезентативен материјал) и трошоци за реклама и пропаганда.

Овие расходи се во функција на информирање на јавноста и сите чинители во поштенскиот сектор за тековното работење, како и за надлежностите на Агенцијата, во насока на подигнување на јавната свест за значењето на поштенските услуги. Во Годишната програма за работа на Агенцијата предвидени се активности за организирање на јавни состаноци, презентирање на извештаи и анализи во насока на јакнење на транспарентноста на Агенцијата, организирање на состаноци со институции кои се вклучени во поштенската проблематика и организирање на билатерални и регионални состаноци со регулаторни тела од областа на поштенските услуги. Исто така, во текот на 2023 година се планира и организација на пригодни настани за одбележување на 15 години од основањето на Агенцијата за пошти. Наведените активности наметнуваат и потреба од расходи за реклама, пропаганда и репрезентација и оттука, планираниот износ на оваа расходна ставка е поголем во однос на планираниот износ во 2022 година за 100%.

- **Расходите за наемнини (кonto 408)** се планирани во износ од 985.000 денари и истите вклучуваат трошоци за наем на деловните простории на Агенцијата лоцирани во Градскиот Трговски Центар во Скопје.

Планираниот износ на оваа расходна ставка е еднаков со планираниот износ во 2022 година.

- **Провизијата за платен промет (кonto 410)** е планирана во износ од 50.000 денари согласно тарифите за провизии за платен промет на банките депоненти на Агенцијата за пошти и провизиите кои се плаќаат при откуп на девизи за службените патувања во странство и при финансиските трансакции со комитенти од странство.

Планираниот износ на оваа расходна ставка е помал во однос на планираниот износ во 2022 година за 13,79%, согласно искуството во 2022 година, како и планираното затворање на една од сметките на Агенцијата со што би се намалиле овие трошоци.

- **Расходите за осигурување (кonto 412)** се планирани во износ од 61.000 денари и истите вклучуваат осигурување на службените возила и опремата на Агенцијата за пошти, како и колективно осигурување од незгода на вработените во Агенцијата. Износот на расходите за осигурување е пресметан врз основа на цените на осигурителните компании за овие видови на осигурување. Планираниот износ на оваа расходна ставка е поголем во однос на планираниот износ во 2022 година за 1,67% како резултат на новонабавената опрема која треба да биде предмет на осигурување во 2023 година.

- **Трошоците за службени патувања (кonto 413)** вклучуваат трошоци за дневници, сместување, превоз и останати трошоци поврзани со службените патувања во земјата и странство. Овие трошоци се планирани во износ од 2.000.000 денари и се во согласност со активностите предвидени во Програмата за работа за 2023 година. Имено, оваа ставка вклучува расходи за планираните службени патувања во земјата како и службените патувања во странство на директорот и вработените во Агенцијата за пошти и тоа за учество на: пленарни седници и работни групи организирани од Европскиот комитет за поштенска регулација (CERP), пленарни седници и работни групи на Европската група на поштенски регулатори (ERGP), на сесиите на Советот на администрација (СА) на Светскиот поштенски сојуз (UPU), работни состаноци на Европската Комисија, како и учество на други меѓународни конференции и настани од областа на регулацијата на пазарот на поштенските услуги, билатерални посети на други национални регулаторни тела од областа на поштенските услуги, обуки, работилници и семинари во насока на јакнење на институционалните капацитети на Агенцијата за пошти.

Планираниот износ на оваа расходна ставка е поголем во однос на планираниот износ во 2022 година за 33,33%, поради фактот што изминатите години поголемиот дел од состаноците, семинарите и обуките беа реализирани онлајн, додека очекувањата и најавите за 2023 година се дека споменатите состаноци и семинари ќе бидат организирани со физичко присуство. Исто така, во 2023 година ќе се одржи vonредниот Конгрес на Светскиот поштенски сојуз (UPU), а планирани се и билатерални посети на земји од регионот со цел склучување на Меморандуми за соработка.

- Надоместоците на трошоци на работници (кonto 414) се планирани во износ од 700.000 денари согласно предвидените надоместоци во колективниот договор на Агенцијата за пошти. Оваа расходна ставка опфаќа исплата на парична помош во случај на смрт на вработен, смрт на член на семејно домаќинство, елементарни непогоди, регрес за годишен одмор и други надоместоци на вработените предвидени во Колективниот договор.

Планираниот износ на оваа расходна ставка е еднаков со планираниот износ во 2022 година.

- Негативните курсни разлики (кonto 415) се планирани во износ од 6.000 денари и истите се јавуваат при приливи и одливи на девизни средства.

Планираниот износ на оваа расходна ставка е еднаков со планираниот износ во 2022 година.

- Расходите за членарини (кonto 416) се планирани во износ од 5.000 денари и истите се однесуваат на трошоците за членарини на Агенцијата во Институтот за стандардизација на Република Северна Македонија.

Планираниот износ на оваа расходна ставка е еднаков со планираниот износ во 2022 година.

- Расходите за интелектуални и други услуги (кonto 417) се планирани во износ од 6.178.000 денари и тие вклучуваат: расходи за хост за веб страната на Агенцијата, расходи за ревизија на финансиските извештаи за 2022 година од страна на независен ревизор, расходи за консултантски услуги за следење и контрола на процесот на воведување на систем за посебно сметководство и алокација на трошоците на давателот на универзална услуга и за имплементирање на ИСО стандарди во работењето на Агенцијата, расходи за месечните надоместоци и надоместоците на трошоците на членовите на Комисијата на Агенцијата за пошти кои вклучуваат патни трошоци и трошоци за користење на сопствено возило за службени цели пресметани во согласност со „Правилникот за плати и други надоместоци“ и „Одлуката за определување на месечниот надоместок и надоместокот на другите трошоци на членовите на Комисијата“, расходи за надоместоци врз основа на склучени договори за дело за потребите на Агенцијата, трошоци за истражување на потребите на корисниците на универзалната услуга, расходи за обуки за стручно усовршување, расходи за превод, расходи за ангажирање на работници преку Агенција за привремени вработувања, расходи за услуги за архивирање, расходи за редовни здравствени прегледи на вработените и расходи за други услуги (фотографирање, монтажа и сл.).

Планираниот износ на оваа расходна ставка е помал во однос на планираниот износ во 2022 година за 8,2%, како резултат на помалиот

планиран износ на расходните ставки за услуги за превод, за ангажирање на работници преку Агенција за привремени вработувања, за истражување на пазарот, за ревизија на финансиските извештаи.

- **Останатите (други) расходи** (кonto 418) се планирани во износ од 234.000 денари и со нив се опфатени: расходите за објавување на огласи, одлуки и информации за работењето на Агенцијата во дневните весници, расходи за набавка на стандарди од областа на поштенските услуги, трошоци за извршител при присилна наплата на доспеаните побарувања, расходи по основ на камати за задочното плаќање на обврските, како и други трошоци кои не се опфатени со останатите расходни конта. Планираниот износ на оваа расходна ставка е помал во однос на планираниот износ во 2022 година за 22,77%, како резултат помалиот износ на планирани трошоци за извршител при присилна наплата на доспеаните побарувања.

- Во Финансскиот план за 2023 година не се планирани трошоци на контото 440 - Средствата за градежни објекти – уредување и адаптација.

- **Средствата за опрема** (кonto 441) се планирани во износ од 441.000 денари и тие вклучуваат: доопремување на деловните простории на Агенцијата со мебел, компјутерска опрема и компјутерски софтвер за извршување на надлежностите и остварување на целите предвидени со Законот за поштенските услуги и Годишната програма за работа во 2023 година, а во насока на јакнење на функционалноста и ефикасноста на Агенцијата за пошти.

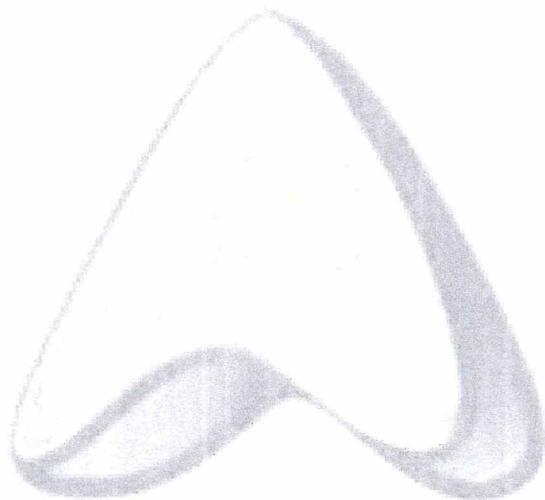
Планираниот износ на оваа расходна ставка е помал во однос на планираниот износ во 2022 година за 70,83%, поради фактот што во 2022 година Агенцијата планираше набавка на ново службено возило за активностите за надзор и контрола над давателите на поштенски услуги, која не се реализираше, ниту пак истата е планирана во Финансскиот план за 2023 година.

- **Расходите за плати** (кonto 460) се планирани во износ од 23.000.000 денари. Расходите за плати ги вклучуваат платите на Директорот и вработените во стручната служба на Агенцијата за пошти.

Планираниот износ на оваа расходна ставка е еднаков со планираниот износ во 2022 година при што не се менува ниту Одлуката за утврдување на висината на вредноста на бодот за пресметување на основната плата на вработените во Агенцијата за пошти, која е одобрена од страна на Собранието на Република Македонија со Одлука бр. 08-1338/1 од 18.03.2015 година.

- **Расходите за даноци и придонеси кои не зависат од резултатот** (кonto 470) се планирани во износ од 532.000 денари и истите вклучуваат

расходи по основ на данок на личен доход за надоместоците кои се исплаќаат на Комисијата на Агенцијата за пошти, расходи по основ на данок на личен доход за надоместоците кои се исплаќаат на вработените согласно Колективниот договор на Агенцијата и расходи за данок на личен доход по основ на договори за дело и други исплати. Планираниот износ на оваа расходна ставка е поголем од планираниот износ во 2022 година за 4,31%, како резултат на зголемените износи на надоместоците кои се исплаќаат на Комисијата на Агенцијата за пошти кои се пресметуваат врз основа на просечната месечна плата во Република Северна Македонија, а кои претставуваат даночна основа за пресметка на данокот на личен доход.

Врз основа на Споредбените показатели за планираните приходи и расходи може да се констатира дека за 2023 година Агенцијата за пошти со Финансискиот план предвидува реализација на вкупни приходи и вкупни трошоци во износ од 37.000.000 денари, износ кој е помал во однос на планираниот износ за 2022 година за 0,8%.

Притоа, на страната на трошоците во Финансискиот план за 2023 година, во однос на планираните износи во Финансискиот план за 2022 година, може да се нотифицираат намалувања кај следните расходните ставки:

- Кonto 410 – Провизија за платен промет за 13,79%,
- Кonto 417 – Интелектуални и други услуги за 8,2%,
- Кonto 418 – Останати други расходи за 22,77%,
- Кonto 440 – Средства за градежни објекти – уредување и адаптација за 100%, и
- Кonto 441 – Средства за опрема за 70,83%.

Во Финансискиот план за 2023 година, во однос на Финансискиот план за 2022 година, еднаков износ на страната на трошоците е планиран на следните расходните ставки:

- Кonto 404 – Превозни – транспортни услуги,
- Кonto 408 – Наемнини,
- Кonto 414 – Надоместоци на трошоци на вработени,
- Кonto 415 – Негативни курсни разлики, и
- Кonto 460 – Вкалкулирани плати.

Во Финансискиот план за 2023 година, во однос на Финансискиот план за 2022 година, поголем износ на страната на трошоците е планиран на следните расходни ставки:

- Кonto 400 – Потрошени материјали за 9,66% или 37.000 денари, како резултат на поголемиот износ на планирани трошоци за канцелариски материјали, комунални услуги (ѓубретарина) и други административни и потрошени материјали, согласно искуството од 2022 година како и планираните потреби за 2023 година при што е земено во предвид и зголемувањето на цените на овие материјали.
- Кonto 401 – Потрошена енергија за 56,25% како резултат на зголемување на цената на електричната енергија и кондиционирањето (греене/ладење).

- Кonto 403 – Други услуги за 72,04%, како резултат на поголемиот планиран износ на расходните ставки за услуги за копирање, печатење и издавање и за услугите за изнајмување на сали за состаноци, а согласно планираното одбележување на 15 години од основањето на Агенцијата за пошти, за кое е планирано организирање на пригодни настани.
- Кonto 405 – Издатоци за реклами, пропаганда и репрезентација за 100% или 180.000 денари, поради фактот што во текот на 2023 година освен активностите за организирање на јавни состаноци на кои ќе се презентираат постигнувањата од тековното работењето, извештаи и анализи, состаноци со институции кои се вклучени во поштенската проблематика и организирање на билатерални средби со регулаторни тела од поштенската област, се планира и организација на пригодни настани за одбележување на 15 години од основањето на Агенцијата за пошти.
- Кonto 412 – Премии за осигурување за 1,67%, како резултат на ново набавената опрема која треба да биде предмет на осигурување во 2023 година.
- Кonto 413 – Дневници за службени патувања и патни трошоци за 33,33% поради фактот што изминатите години поголемиот дел од состаноците, семинарите и обуките беа реализирани онлајн, додека очекувањата за 2023 година се дека споменатите состаноци и семинари ќе бидат организирани со физичко присуство. Исто така, во 2023 година ќе се одржи вонредниот Конгрес на Светскиот поштенски сојуз (UPU), планирани се и билатерални посети на земји од регионот со цел склучување на Меморандуми за соработка.
- Кonto 470 – Даноци и придонеси кои не зависат од резултатот за 4,31%, како резултат на зголемените износи на надоместоците кои се исплаќаат на Комисијата на Агенцијата за пошти, а кои се пресметуваат врз основа на просечната месечна плата во Република Северна Македонија.